

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W KONINIE
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ

UNIWERSYTET NARODOWY W UŻHORODZIE

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

CHERSONSKI WYDZIAŁ ODESKIEGO UNIWERSYTETU SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ХЕРСОНСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY
TOM X: EFEKTY UCZESTNICTWA W ROZWOJU
NAUK I EDUKACJI NA ODLEGŁOŚĆ**

Pod redakcją:

Jan Grzesiak, Ivan Zymomyra, Vasyl Ihnytskyj

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ
ТОМ X: ЕФЕКТИ УЧАСТІ
В РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ НА ВІДСТАНІ**

За редакцією:

Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький

Konin – Uzhorod – Chersoń
2021

Конін – Ужгород – Херсон
2021

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том X: Ефекти участі в розвитку науки та освіти на відстані / [ред.: Я.Г'єсяк, І.Зимомря, В.Ільницький]. Конін – Ужгород – Херсон: Посвіт, 2021. 350 с.

Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom X: Efekty uczestnictwa w rozwoju nauk i edukacji na odległość / [Red.: J.Gziesiak, I.Zymomya, W.Ilnytskyj]. Konin – Uzhorod – Chersoń: Poswit, 2021. 350 s.

ISBN 978-617-8003-18-0

Видання містить матеріали, що лягли в основу доповідей X-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, суспільних та природничих наук, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. J.Gziesiak; dr hab., prof. I.Zymomya; dr hab., prof. M.Zymomya; V.Boichuk; dr hab., prof. V.Halunko (executive editor); dr P.Davydov; dr hab., prof. W.Ilnytskyj; dr hab., prof. J.Kuzmenko; dr hab., prof. O.Dobrowolska; dr hab., prof. T.Mishenina; dr hab., prof. O.Newmerzycka; dr hab., prof. A.Peczarskyj; dr hab., prof. V.Tyshchenko; dr H.Wojciechowska; dr R.Zowtani; dr O.Zymomya; dr M.Pahuta.

Redakcyjna kolegia:

д-р габ. проф. Я.Г'єсяк; доктор філологічних наук, проф. І.Зимомря; доктор філологічних наук, проф. М.Зимомря; Бойчук; доктор юридичних наук, проф. В.Галушко (відповідальний секретар); кандидат філософських наук, доцент П.Давидов; доктор історичних наук, проф. В.Ільницький; доктор педагогічних наук, проф. Ю.Кузьменко; доктор філологічних наук, проф. О.Добровольська; доктор педагогічних наук, проф. Т.Мішеніна; доктор педагогічних наук, проф. О.Невмержицька; доктор філологічних наук, проф. А.Печарський; д-р Г.Войтєховська; кандидат філологічних наук, доц. Р.Жовтани; кандидат філологічних наук, доц. О.Зимомря; кандидат педагогічних наук, доц. М.Пагура.

Recenzenci:

dr hab., prof. Zenon Jasiński
dr hab., prof. Ihor Dobrianskyi

Рецензенти:

д-р габ., проф. Зенон Ясіньскі
д-р педагогічних наук, проф. Ігор Добрянський

ISBN 978-617-8003-18-0

© Я. Г'єсяк, І. Зимомря, В. Ільницький, 2021
© Посвіт, 2021

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Бойчук А. До питання естрадно-фольклорних композицій в українському мас-медійному просторі сьогодення.....	10
Бондарчук Н., Храмов І. Street dance як вид сучасної танцювальної культури.....	12
Borangukova A., Dushniy A. Essays on the history of bayan art formation in Kazakhstan.....	13
Бурман К., Екман М. Старовинна виконавська традиція «Добре темперованого клавіру» Й.С.Баха у класичній інтерпретації Ванди Ландовської.....	16
Вовк Л., Ільницька Н. Нове документальне свідчення до повсякдення колгоспників Західноукраїнського регіону (1949 р.).....	18
Герасименко М. Курс Молдови на Євроінтеграцію: проблеми та перспективи.....	24
Гриник Л. Побут українських повстанців на Прикарпатті (за матеріалами справи Демида).....	26
Зимомря М., Зимомря О. Духовні запити регіонального образотворчого мистецтва.....	29
Зимомря М., Зимомря І., Зимомря М. Непроминальні чесноти. Слово про Олену Юрош.....	31
Іванова Л. Історичні наративи М. Максимовича та його роль у формуванні української історіографії XIX ст.	36
Ільницький В., Кантор Н. Нове документальне свідчення про повсякденне життя депортованих західноукраїнців (1946–1948).....	39
Ільницький В., Нечепуренко А. Керівний склад військової референтури Дрогобицького окружного проводу ОУН (1945–1949).....	42
Kazhenova G., Dobrovolskiy L. Integration of traditional hypotheses about the origin of the Scythians.....	45
Косилова О., Путря Н., Буравльова Т., Лобаченко Т., Зіноватна Л. Сучасні підходи до створення навчальної літератури для здобувачів освіти мистецьких закладів.....	46
Кравченко В. Декілька штрихів до технічного розвитку баяніста-акордеоніста.....	48
Кривошина Б. Жінка в стрілецьких формуваннях в роки Першої світової війни.....	50
Кундіс Р. Львівська баянно-акордеонна школа: особливості типології.....	54
Ніколаєва Т., Баранова А., Ніколаєва Т. Вдосконалення методик початкової підготовки студентів спеціальності «Дизайн».....	56
Плющик О. Історія особистості: правда чи вимисел.....	60

Приходько М. Диверсифікація громадсько-політичних рухів на польських землях наприкінці XIX ст. – першій чверті XX ст.	62
Стахів Р. Творчі художні колективи Дрогобицького районного будинку культури у світлі історичного експерсу	64
Суворов В., Назар Я. Внесок Анатолія Марценюка у дидактичний репертуар баяніста	65
Ткаченко І., Омельченко А. Вальс: історичні віхи та особливості виконання	66
Ткачук І. Живопис: естетичні категорії «прекрасного» та «потворного»	68
Чернявський Б. Теоретичні та практичні проблеми веб-дизайну в сучасному інформаційному просторі	70
Шкода Н., Тернова Л. Становище православної церкви в Криму під владою Османської імперії і Кримського ханства	72
Шкода Н., Шкода Ю. Відновлення навчального процесу у вищих навчальних закладах України в повоєнну добу	74

ПЕДАГОГІКА. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Александрович Т., Малинка М. Організація праці як необхідна складова успіху сучасного працівника	77
Андрієвська В., Олефіренко Н., Остапенко Л. SMART-освіта як сучасна освітня парадигма	79
Бакуліна Н. Реалізація інтегрованого курікулуму у практиці початкового навчання письма мовою іврит та єврейської традиційної культури	81
Бойчук В. Робота соціального педагога щодо запобігання вживання слабозакопальних напоїв підлітками	82
Бондар І. Проблема формування креативності школярів у сучасних педагогічних дослідженнях	85
Виштак О. Застосування інтерактивного виховання у діяльності нової української школи	87
Віліщук А., Кирильчук Ю. Проектно-технологічна діяльність як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів старших класів у процесі профільного навчання	89
Восвода Н. Проблеми дистанційного навчання під час викладання музично-теоретичних дисциплін та при проведенні державних іспитів у закладах фахової перед вищої освіти	92
Wojciechowska H. Wyzwalanie aktywności artystycznej dzieci w toku edukacji na odległość	95
Гасинець Я., Карбованець О., Коваль Г., Демчинська М., Куруц Н. Дистанційне навчання як сучасна форма підготовки фахівців у вищому навчальному закладі	100
Grzesiak J. Aspekty badań pedagogicznych i kulturowych w toku edukacji na odległość	103

Дацко Н., Кравченко-Дзюнда О. Діалогічна модель вивчення літератури в початковій школі	110
Деркач О., Тарасенко Г. Підготовка вихователів закладів дошкільної освіти до використання здоров'язбережувальних технологій засобами арттерапії	112
Дрозіч І. Профориєнтаційна робота – один з напрямків діяльності майстра виробничого навчання в ЗП(ПТ)О	116
Дружененко Р. Використання методу демонстрації під час вивчення української мови у дистанційному режимі	118
Звягіна Л., Кубищенко І. Готовність майбутнього вчителя до організації колективної взаємодії молодших школярів як складової його успішної професійної діяльності	120
Іваняк Х. Розвиток мовлення молодших школярів у сучасній системі навчання української мови	123
Канюк О., Кіш Н. Окремі аспекти дистанційного навчання ЗВО	126
Криштанович М. Професійна підготовка майбутнього викладача права у закладах вищої освіти	128
Крохмаль Н., Шокарева О. Сценарій засідання педагогічної ради «Роль творчого лідера в реалізації завдань щодо органічного поєднання класичних та інноваційних технологій в навчанні дітей з особливими потребами»	130
Логвіненко Н. Виховання мовної особистості засобами українського фольклору	139
Локишин В. Формування ціннісної складової майбутніх педагогів професійної освіти в контексті інноваційних стратегій діджиталізації суспільства з урахуванням євроінтеграції	144
Ляхоща Л. Особливості організації тематичних курсів підвищення кваліфікації за освітньо-професійною програмою закладу післядипломної освіти	145
Максименко В. Вплив хореографічного мистецтва на художньо-творчу діяльність у ЗВО	147
Мельник В. Розвиток пізнавальної самостійності студентів як базової якості особистості	150
Невзоров Р. Науково-педагогічні витoki сучасних підходів до підготовки майбутніх льотчиків тактичної авіації до бойових польотів у закладі вищої військової освіти України	152
Никифоров А. Новітні тенденції української вишивки початку XX століття у творчості Олександри Екстер	156
Obikhod I., Zakordonets N. Funktionen des Prüfens, Testens und Evaluierens im fremdsprachlichen Bereich	158
Олефіренко М. Формування суб'єктної позиції студентів	160
Олефіренко Н., Пономарьова Н., Веприк С. Підготовка майбутніх учителів до створення інфографіки	162
Осадча Н. Особливості вивчення іноземної мови в університеті в умовах Covid-19	163

Павленко І. Особливості організації навчально-виховного процесу початкової школи на основі діяльнісного підходу	165
Піддячий В. Сутність неформальної освіти педагогів	167
Піддячий М. Підготовка педагогічного працівника до реалізації компетентісно орієнтованого навчання	169
Редько В. Освітнє іншомовне комунікативне середовище як засіб методичної організації компетентісно орієнтованого змісту шкільного підручника іноземної мови	172
Слижук О. Формування громадянських компетентностей підлітків у процесі шкільного вивчення сучасної української літератури	174
Streletska V. Applying ted-talks video hosting in foreign language teaching for not-linguistic specialities at higher education institutions	177
Тиліська С. Використання лексикографічного матеріалу на уроках української мови в початковій школі	179
Топорницька Н. Роль сім'ї у моральному вихованні дитини дошкільного віку	182
Тупченко В. Особливості викладання англійської мови для спеціальних цілей	184
Чумаченко К. Педагогічне колесо – новітня інтегрована, інтерактивна технологія як засіб підвищення ефективності роботи студентів на заняттях з інформатики	186
Шелестова Л. До питання готовності учителів до індивідуалізації навчання	188
Шубіна О. Робототехніка в контексті STEM-освіти	191
Янева Л. Формування професійної компетентності студента в процесі педагогічної практики	193
Яценко Т. Специфіка формування читачької грамотності учнів у шкільному курсі літератури	196

ФІЛОЛОГІЯ

Білінська Х. Ідеї дарвінізму у творчості Едіт Вортон (на прикладі роману «Напівсон»)	198
Глушенко А. Чинники класифікації експресивності мови	200
Гонсалес-Муніс С. «Жіноче письмо» – реальна практика чи утопічний проект?	203
Dobrovoltska O. «Julius Caesar» by William Shakespeare: compositional syntactic structure of the tragedy in comparison with its translation by V. Mysuk	206
Dolgusheva O. Ways of Subjectivization of a Culinary Recipe within a Literary Text Context	207
Драбов Н. Прийом імпліцитної трансформації при перекладі як засіб виявлення семантичного потенціалу окремих мовних одиниць	210
Есенова Е. Взаємодія мов як передумова процесу запозичення	212

Жовтані Р. Маркери критичного осмислення особливостей розвитку німецькомовної літератури виняння	214
Загорулько О. Образність фразеологічних одиниць семантичної групи «страх» в українській, англійській та німецькій мовах	217
Зимомря М., Зимомря І., Розлуцький І. Кризь призму змагань: слово про Ростислава Радивесового	219
Kalinichenko T. Snapshots of the foreign press: a study of news translation from English to French in «Courrier international»	221
Kirseva M. Символіка імені у збірці оповідань «Діти Чорнобіля» Євгена Гуцала	222
Князь Г. «Мінотавріана» ХХІ століття: осучаснене минуле чи трансформація теперішнього (на матеріалі роману С.Шеррілла «Мінотавр вийшов покурити»)	225
Козій О. Риси постмодернізму у романі «Останній єдиноріг» П.Бігглі	228
Лях Т. Онтологія творчості в поезіях у прозі українських письменників кінця ХІХ – початку ХХ століть	231
Макухіна С. Фразові дієслова в англійській мові	233
Поліщук О. Система оцінювання DIALANG як приклад застосування Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти	235
Поптик А. Релігійний культурний код у фразеологізмах української та німецької мов	239
Рак О. Структурні особливості німецьких економічних термінів	241
Розлуцька А. Кирило Селецький – священик, письменник, педагог	243
Сливка Н., Богдан Л. Principle of cognitive-cultural orientation while describing linguistic world-image peculiarities	246
Сливка Н. Етикетні експресиви як окремий тип експресивних мовленнєвих актів	249

СУСПІЛЬНІ НАУКИ

Бондаренко С., Корень А. Актуальність проблеми виховання моральних цінностей у майбутніх юристів як фактору запобігання проявів корупції в Україні	252
Гончаренко А., Дятленко Н. Детермінанти взаємодії дошкільників: стаття	254
Капран О. Роль цветового рішення в проектуванні костюма	256
Кузьменко Ю. Виплата одноразової грошової допомоги при звільненні зі служби в Національній поліції	258
Кузьменко Ю., Думанський Р. Загальна характеристика правового режиму земель промисловості, транспорту, зв'язу	261
Манн Р., Баранов Г. Внесок Дж. Кейнса в розробку економічної теорії	262

Мешко Г., Мешко О. Розвиток аутопсихологічної компетентності вчителя в контексті профілактики професійного вигорання.....	264
Мицишин М. Особливості здійснення психологічного впливу в управлінні людським потенціалом.....	267
Міщенко А. Сучасні особливості занепаду влади: концепція М.Найма.....	269
Огар А. Інструменти управління інноваціями на підприємствах готельно-ресторанного господарства.....	270
Петришин Г. Проблема низького рівня мотивації студента до навчання в сучасній вищій освіті.....	272
Посаднєва О., Ласкава Н. Фіскальні та квазіфіскальні ризики державного бюджету України.....	275
Репетій С. Феномен духовності в контексті буття людини.....	277
Бокаєв Б., Росул Т., Добровольський Л. Феномен культури как открытой системы на стыке биосферы и ноосферы.....	279
Слімаковська І. Формування організаційна культури в контексті управління навчальним закладом.....	282
Шевченко А., Братінова М., Костенко А. Агроінновації в галузі вівчарства.....	284
Юрош В. Моделі релігійної педагогіки Німеччини в період Кайзерського Райху.....	286

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ. ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Алексейко В. Математичне моделювання – складова науково-технічного прогресу.....	290
Блінова Н., Мохонько В. Визначення основних технологічних параметрів біологічної очистки стічних вод, що містять органічні речовини.....	292
Латіна Г. Оцінка показників гемодинаміки серцево-судинної системи педагогічних працівників.....	294
Павловська Т., Мельничук М., Гарасимяк Л. Тривалість й часові рамки метеорологічної весни у Волинській області на початку ХХІ сторіччя.....	297
Рудик О., Гуменюк О., Барчишин Д. Дослідження працездатності пристосування для стиску пружин передньої підвіски.....	299
Тищенко В., Пруський А., Сидоренко В., Власенко Є. Фактори впливу пожежі на навколишнє середовище.....	302
Щапова А. Особливості рухової активності у дітей.....	304

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ

Грибок Н., Ємаєв Є. Засоби і форми фізичної реабілітації спортсменів після травми передньої хрестоподібної зв'язки і меніска колінного суглоба.....	307
--	-----

Грибок Н., Меличин П. Роль скандинавської ходьби в комплексній реабілітації пацієнтів з гострим коронарним синдромом.....	310
Грибок Н., Шнайдер М. Засоби фізичної реабілітації пацієнтів після перенесеного коронарного шунтування.....	312
Закаляк Н., Клепач В. Техніка активації антиоцицептивної системи у фізичній терапії.....	315
Закаляк Н., Прокопів І. Роль кінетотерапії в реабілітації хворих на хронічний бронхіт.....	318
Кузан М., Коцибан В. Застосування продовженої СРМ-терапії для збільшення обсягу рухів колінного суглобу після тотального ендопротезування.....	320
Кузан М., Салабай Ю. Удосконалення програм реабілітації у пацієнтів з болем у нижній частині спини з позиції міжнародної класифікації функціонування.....	324
Леонтьєв О., Леонтьєва І. Управління конфліктами в спорті.....	326
Фігура О., Андрушків Р. Комплексна реабілітація при ревматоїдному артриті.....	330
Фігура О., Бляшко Е. Інсульти – недооцінена проблема сучасності.....	332
Фігура О., Ключник Ю. Бочка як реабілітаційний процес.....	334
Фігура О., Оленич С. Фізична реабілітація пацієнтів після перенесеного інсульту.....	336
Відомості про авторів.....	339

Тетяна ЛЯХ
(Ужгород, Україна)

ОНТОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ В ПОЕЗІЯХ У ПРОЗІ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТЬ

Феномен творчості привертав увагу ще античних філософів, проте онтологічного статусу він набув у західній філософській думці кінця ХІХ – початку ХХ століть. Так, М.Гайдеггер розглядає творчість у тісному зв'язку з буттям людини, пов'язуючи цей феномен із категорією істини, Ф.Ніцше у своїй концепції «філософії життя» – як змагання аполонівського та діонісійського, А.Бергсон уважав, що творчість визначає ірраціональна інтуїція тощо. В руслі такого філософсько-естетичного мислення у літературі кінця ХІХ – початку ХХ століть відбувається філософська та естетична переорієнтація. Тема мистецтва стає одним із векторів українського літературного модернізму, який Т.Гундорова означає як естетичний рух [1, 174]. Естетичний модерн, за спостереженням дослідниці, «з одного боку, пов'язує новий онтологізм, індивідуалізм та екзистенціалізм в одне ціле, а з другого боку, естетизм сам несе в собі свою колізію» [1, 177].

На думку С.Павличко, саме поезія певною мірою замінила теоретичний дискурс нового мистецтва, «беручи на себе функцію естетичного маніфесту» [4, 114]. Цікавим щодо цього нам видається жанр поезії у прозі, який синтезує формальні показники прози і поезії, що в свою чергу сприяло відображенню процесу творення через внутрішній світ ліричного героя, його переживання і настрої. Відтак, мистецтво стає невід'ємною частиною людського буття. З огляду на це, феномен творчості варто розглядати як онтологічний вектор українського модернізму, у філософсько-естетичному дискурсі доби, що є метою пропонованого дослідження. Об'єктом нашої уваги є поезії у прозі українських авторів кінця ХІХ – початку ХХ століть (М.Коцюбинського, В.Стефаника, Б.Лепкого, Марка Черемшини, О.Кобилянської), у яких осмислюється феномен творчості і мотив поклонання митця.

Процес творчості як основу людського буття осмислює М.Коцюбинський у циклі поезій у прозі «З глибини» (1903). Назва циклу спонукає відчувати у потрактованні мистецтва метафізичний сенс: «з глибини», з несвідомого зринають суб'єктивні переживання поета, які прибирають подібну хмар, утоми, самотності, сну, серця.

Усі чотири твори («Хмари», «Утома», «Самотність», «Сон») об'єднує метафоричний образ «душі поета». Душа не має матеріальної оболонки, тому ліричний герой Коцюбинського пізнає її метафізично, внутрішнім зором: «я впізнаю її», «я бачу її», «я знаю її», «я розумію її». Колористика душі («чиста і біла», «з золотим усміхом на рожевих устах») «темна од жалю», «плубочиться чорними хвилями») виявляє метафізику добра і зла, що співвідноситься із онтологічною суперечністю між життям і смертю.

Феномен творчості крізь «призму особистісних переживань осмислює В. Стефаник у поезіях у прозі «Амбіції» (1896), «Чарівник» (1896), «Моє слово» (1901), які є автобіографічними. У «Моєму слові» автор малює свій «хід» по життю, що поділений навіпіт: до перебування в місті та після. До – він був щасливим, «у біленькій сорочці, сам білий». Коли покинув рідний йому світ, потрапив у «новий світ, новий і чорний». Творчість для ліричного героя «Мого слова» стає порятунком від почуття роздвоєності світобудови, психологічного дискомфорту, який йому завдає дійсність. Тому він постановив «створити собі свій світ»: «Буду свій світ різьбити, як камінь. <...> А свій камінь буду різьбити все, все!» [5, 157]. – проголошує В. Стефаник.

Переживання митця відображає поезія у прозі «Чарівник», у якій процес творчості відображено як вихід духу за межі буденного, дар Божий, який охоплює людину супроти її волі. Ця думка суголосна з метафізичним розумінням мистецтва давніми греками, для котрих поезія, за словами І. Франка, «<...> се б о ж е в і т х не н н я, і нспіраціо; поет є тільки знарядом Божого «явлення» (розрядка автора. – Т.Л.) [6, 55].

Сенс власної творчості В. Стефаник також декларує у поезії в прозі «Амбіції». Він закликає свою «бесіду» бути твердою, «як небо осінє уночі», чистою, «як плуг, що оре», звертається до свого слова з проханням: «Шепчи до людей», «гри-ми, як грім», «плач, як ті міліони плачуть» [5, 215].

Подібні завдання перед словом ставить і Б. Лепкий у поезії у прозі «Кидаю слова» (1910). Тут наявна алюзія біблійної притчі про сіяча. Слова митця стануть часткою загати, що вбереже рідний край від негараздів: «Гать будуйте кріпку і високу, щоб нас море грізне не запляло <...>. І я на твою гать кидаю свою пайку, дрібні слова» [2, 484].

Органічно доповнює концепцію творчості, висунуту В. Стефаником, Б. Лепким, поезія у прозі Марка Черемшини «Гердан» (1898). Ліричний герой твору бачить, як дівчина «нанизувала гердан». Барвистий гердан символізує людську долю. У поетичній тканині твору «криштальці», що блискотять та переливаються, є ознакою сесційного стилю. Така риса відображає розуміння Марком Черемшиною сенсу людського буття: воно, наче гердан, іскрить різними барвами, радість змі-нує смутком, темрява контрастує зі світлом. Завершальним акордом твору стає усвідомлення автором власного поклонання творити: «<...> я собі беруся нанизу-вати гердан!» [7, 261].

О. Кобилянська у фантазії «Поети» (1897) осмислює суть мистецтва крізь при-зму ніцшеанської концепції творчого процесу, що полягає у взаємодії аполонів-ського та діонісійського первнів. Натхнення митця у творі символізує образ «пора-нкової душі». У служінні поета красі та ідеалу прочитується аполонівська концеп-ція творчості. Занадто сильним було потрясіння «поранкової душі» поета, коли вона пізнала «трагічний міг» (Ф. Ніцше) свого народу, що є проявом діонісійського.

Так у алегоричній формі авторка прокламує, що у справжньому мистецтві по-винні гармонійно поєднуватися аполонівське та діонісійське, адже «обидва ці

мистецькі тони змушені розгортати свої сили у сильній взаємній пропорції, згідно із законом вічної справедливості» [3, 69].

Отже, письменники в період естетичної та культурної переорієнтації, якою від-значався кінець XIX – початок XX століть, намагалися з'ясувати суть мистецтва. Процес творення відображається крізь призму внутрішнього світу людини, твор-чість стає частиною буття митця. Особистісне переживання феномену творчості авторами зламав минулих століть часто відображає в їхніх творах символічний образ душі поета. Письменники, влітаючи в канву поезій у прозі біблійну алюзію (Б. Лепкий), ніцшеанську філософію аполонівського та діонісійського як «трагічно-го мігу» народу (О. Кобилянська), поетику сесції (Марко Черемшина), осмислю-ють феномен творчості відповідно до національної моделі українського модерніз-му, який відводив мистецтву націєтворчу роль.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. Львів: Літопис, 1997. 300 с.
2. Лепкий Б. Твори: у 2-х т. Т. 1. Київ, 1997. 848 с.
3. Ніцше Ф. Народження трагедії з духу музики (Фрагменти). Слово. Знак. Дискурс: антологія світової літературно-критичної думки XX ст.; [за ред. Марії Зубрицької]. Львів: Літопис, 2001. С. 55–70.
4. Павличко С. Теорія літератури / [упоряд. Віра Агеєва, Богдан Кравченко; передм. Марії Зубрицької]. К.: Основи, 2002. 679 с.
5. Стефаник В. Вибране / [упорядкув., підгот. текстів, прим. і словник В.М.Лесина, Ф.П.Потребенника; авт. вступ. ст. В.М.Лесин]. Ужгород: Карпати, 1979. 392 с.
6. Франко І. Із секретів поетичної творчості. Франко І. Теорії: у 50 т. Т. 35. Київ, 1984. С. 45–119.
7. Черемшина Марко. Новели; посвяти Василю Стефанику; ранні твори; переклади; літературно-критичні виступи; спогади; автобіографія; листи / вступ. ст., упорядкув. й прим. О.В.Мишанич; ред. тому В.М.Русанівський. Київ, 1987. 448 с.

Світлана МАКУХІНА
(Херсон, Україна)

ФРАЗОВІ ДІЄСЛОВА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Викладання англійської мови у закладах вищої освіти здійснюється перш за все з метою опанування здобувачами основних навиків мовленнєвої діяльності, правильності вживання тих чи інших фраз та конструкцій, розуміння певних явищ, які є відмінною рисою англійської мови. Фразові дієслова є одним із тих мовних явищ, які повністю відсутні в українській мові, тому у їх вивченні здобувачі вищої освіти стикаються з певними труднощами, як у розумінні семантики фразового дієслова та його вживанні у мовленні, так і в перекладі на українську мову. Мова